

Évközi 25. vasárnap

Mk 9,29–36

Ki a nagyobb?

Jézus nyilvános működése és tanítása során állandóan jár-kel. Ez az út azonban ezúttal nemcsak Jeruzsálembe, hanem a halálba is vezet. Az események kimenetelével Jézus tisztában van, a tanítványok azonban nem. Őket elbűvölte Jézus országos népszerűsége, amelyből mint közvetlen tanítványainak, nekik is kijutott. Gondolatban tehát építgetik a jövőt, s felmerül a tanítványok hierarchiájának a kérdése. Jézus azonban túl lát a dicsőséges bevonuláson, és a halálára gondol. A tanítványok tudatában fel sem merül a kereszthalál lehetősége. Nem azonos dolgokról beszélgetnek Jézus és övéi.

Ezért a két különböző gondolatmenetben két különböző értelemben merül fel az, hogy ki a nagyobb? Ki a nagyobb, akit a tömeg megéljenez, vagy akit keresztre küld? Ki a nagyobb, aki vezető szerepet tölt be a tanítványi körben, vagy aki jobban megérti a Mestert? Ki a nagyobb, Jézus népszerűségének vámszedője, vagy aki képes utánozni a Mestert?

Feltehetően ez a kérdés, az előbb felsorolt értelemben nem vetődött fel a tanítványokban, már ezért is furcsán hangzik Jézusnak a kijelentése „aki első akar lenni, legyen mindenki szolgája” (35. v.) A gyermekről szóló mondás nem illik bele a történetbe, különben is jobban illene egy másik evangéliumi szakaszba (Mt 10,13–16), amelyben a tanítványok elutasították a gyerekeket. Tehát egy szerkesztett történettel állunk szembe, melyben az evangéliista összegyűjtötte a Jézus mondásait és tematikailag lazán csoportosítva belefűzte a Galileából Jeruzsálembe tartó út keretébe. A gyermekek iránti szeretetteljes gesztus túlmutat a gyermek társadalmi szerepének átértelmezésén. Inkább a kicsinyekkel és szegényekkel kapcsolatos bánásmódra hívja fel a figyelmet.

Beda Venerabilis szerint a Tábor-hegyen Jézust és tanítványait egyfajta dicsőség vette körül, már ez vezette őket, nem pedig Jézus szolgálata. Kálvin azt hangsúlyozta, hogy talán ennek a háromnak hamis elképzelése volt a mennyek országáról. Olyanok is akadtak, akik valószínűnek tartották, hogy a gyermeket, akit Jézus középre állított, Antiochiai Ignácnak hívták.

Az ókorban a gyerek az éretlenség szinonimája, ezen szakasz kapcsán pedig az „ártatlan gyerek” képe, vagy más szóval a gyermeki ártatlanság tévképzete honosodott meg a keresztény világban. Arról is fontos beszélünk, hogy a későbbi hivatalviselők, az apostolok részesülnek feddésbe. Ezért az egyházi hivatalnak mindig szolgálatnak kell lenni.

Ki a nagyobb? – kérdezzük gyakran versenye épülő karrierista világunkban. Sőt a nagyságról alkotott elképzélések is átalakulnak. A tárgyalt evangéliumi szakaszban csak a híres, hatalommal rendelkező ember képe kíséri meg a tanítványokat. A mai valóságban a gyerekek számára az a „nagy”, akinek pénze van, mert azzal minden elérhet. Az emberi nagyságról alkotott kép gyökeresen átalakult. Sokak számára az erős, a másokat pusztító ember a „nagy”. Victor Hugo romantikus író a nagyság francia elképzeléséről így vélekedik: „A nagy emberek azok, akik sokat éreztek, sokat éltek”. Emerson az amerikai álomról beszél: „A nagyság a jövőre appellál”. Móra Ferenc kívülről nézi a társadalmi nagyságot: „A nagyoknál ambíció, a kicsiknél nagyzási hóbort.” Németh László a nagyságot a „reménytelenségen falhoz állított népek harcában” látja meg.

Jézus egy kicsiny gyermekben is észreveszi a nagyságot, az értéket. Sőt még a bűnösben is nemcsak felfedezi a lelkei nagyság igéretét, hanem meghalni is képes érte. Talán az a legnagyobb baj a világban, hogy már az apostolok is a saját nagyságukat akarták építeni, miközben Jézus óriási áldozatot hozott a lelkei nagyságuk érdekkében. A lelkei nagyság eszméjéről többet beszélünk, és több prédikációt mondunk, mint amennyit teszünk érte. Jézus prédikációja egyszerű volt, a kereszt nem adott lehetőséget a bosszúra. A keresztrefeszített csak ennyit mondott: „Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet.”

A vetélkedő tanítványok imája

Uram! Te látod gondolatainkat, tudod, mi történik a szívünkben, látod törekvéseinket, versengésünket, hogy feléd haladva is elsők lehessünk. És mégis, a kicsinységeben teszel minket naggyá. Az egymást szolgáló szeretetben emelsz fel magadhoz. Amen.